

مهمترین رویداد

وزیر امور خارجه وارتان اسکاتیان روز گذشته چنین ارزیابی ارائه نمود: "امضاء قرارداد احداث خط لوله گاز ایران-ارمنستان مهمترین رویداد است؛ امیدواریم بتوانیم مراتب مالی آن را تأمین کنیم، در سال جاری امور ساختمانی را آغاز و طی دو سال آن را به پایان برسانیم".
به گفته وی، با احداث خط لوله گاز ایران-ارمنستان هم ارمنستان هم ایران از اهمیت جدیدی از لحاظ استراتژیک در منطقه برخوردار خواهند شد.

ملاقات رئیس جمهور روسیه با وزیر امور خارجه ایران

آقای ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه آقای کمال خرازی وزیر امور خارجه ایران که در مسکو بسر می برد، را بحضور پذیرفته است. موضوعات اصلی مذاکرات وزیر امور خارجه ایران در مسکو مناسبات با روسیه در زمینه انرژی اتمی، همکاری تهران با ماگانه و آماده سازی دومین اجلاس کشورهای حوزه دریای خزر که در دومین نیمه سال جاری در تهران برگزار خواهد شد، می باشند. در میان مسائل اصلی بین المللی وضعیت در عراق و در افغانستان بررسی شدند. ولادیمیر پوتین سطح روابط روسی-ایرانی را بالا ارزیابی نموده و اعلام کرده است که ایران همکار قدیم و ثابت روسیه می باشد. ولادیمیر پوتین: "ایران همکار قدیم و ثابت ما است. نتایج فعالیت ما نمی توانند موجب رضایت نشوند. از سال ۲۰۰۲ گردش کالا بین کشورهای ما به میزان بیش از ۷۰ درصد افزایش یافته است. مقامات ایران به توسعه روابط با روسیه اهمیت بزرگی می دهد. از جنابعالی درخواست می کنم که بهترین آرزوها را به مقامات ایران و رئیس جمهور آقای خاتمی منتقل نمایید".

رئیس جمهور خاتمی روز در جمع شرکت کنندگان

در همایش بین المللی انقلاب اسلامی و چشم انداز آینده در تهران گفت: جامعه ما نیازمند اصلاحات مداوم است و برای اجرای نیاز باید از مردم سالاری دفاع کنیم.

از دماغ فیل افتاد

این مثل در مورد افرادی به کار می رود که از خود راضی باشند و عجب و تکبر بیش از حد و اندازه آنها دیگران را ناراحت کند. در چنین مواردی گفته می شود: "مثل اینکه از دماغ فیل افتاده".

اکنون ببینیم که چه موجود عجیب الخلقه ای از دماغ فیل افتاده که عندالزوم مورد استشهداد و تمثیل قرار میگیرد.

نوح پیغمبر به هنگام وقوع طوفان به اتفاق پیروان و همراهان داخل کشتی شد و به فرمان الهی از هر نوع حیوان و جانور نیز جفتی نر و ماده به کشتی برد تا نسلشان در روی زمین از بین نرود.

در خلال مدت شش ماه که کشتی نوح چون پر کاه بر روی امواج خروشان در حرکت بود از سرگین و پلیسیدی مردم و فضولات حیواناتی که در کشتی بوده اند، سطح و هوای کشتی ملوث و متعفن شد و ساکنان کشتی به ستوه آمده نزد نوح رفتند و: "صورت واقعه را معروض گردانیدند. آن حضرت به درگاه کریم کارساز مناجات فرموده امر الهی صادر شد که دست به پشت پیل (فیل) فرود آورد. چون به موجب فرمان عمل نمود، خوک از پیل متولد گشته و پلیدیها را خوردن گرفت و سفینه پاک گشت. آورده اند که ابلیس دست بر پشت خوک زده و موشی از بینی خوک بیرون آمد. در کشتی خرابی بسیار می کرد و نزدیک بود که کشتی را سوراخ نماید. باری سبحانه و تعالی به برکت دست مبارک نوح که به فرمان خداوندی بر روی شیر مالید، شیر عطسه ای زد و گربه از بینی شیر بیرون آمد و زحمت موشان را مندفع ساخت."

باید دانست که در این عبارت دماغ به معنی بینی است که در اصطلاح عامیانه گفته می شود: "از دماغ فیل افتاده"، یعنی: "از بینی فیل افتاده" که علت و سبب در سطور بالا آمد.

ترجمه فارسی جغرافیای استرابو

همایون صنعتی - بخارا

جغرافیای استرابو یکی از مهم ترین تألیف های بازمانده از روزگار بلافاصله پیش از آغاز تاریخ میلادی است. تحقیق یا تألیفی درباره روزگار باستان سراغ نداریم که در آن به این اثر اشاره نشده باشد و از آن نقل قول نکرده باشند. جغرافیای استرابون از هفده کتاب تشکیل شده است. ده کتاب آن درباره کلیات علم جغرافیا و اروپا مخصوصاً یونان و ایتالیا و نواحی اطراف آنجا است. کتابهای یازدهم شامل سرزمین های می شود که ۳ سده پیش از استرابون جزء شاهنشاهی هخامنشیان بوده و در روزگار

رئیس جمهور خاتمی پس از تشریح ویژگیهای انقلاب اسلامی ایران با اشاره به وجود برخی کاستی ها و نواقص موجود در جامعه تاکید کرد: باید همگی در جهت اصلاح و رفع مشکلات تلاش کنیم و نباید عظمت و بزرگی انقلاب اسلامی را نادیده بگیریم.

رئیس جمهور افزود: حرکت جامعه ما نیازمند اصلاحات مداوم است، تا هر لحظه بسوی کمال و دستیابی به آرمانهای انقلاب اسلامی پیش برویم. خاتمی در بخش دیگری از سخنانش با تحلیل اوضاع جهان امروز و جنگ قدرتمندان و یکجانبه گرایان با اسلام، گفت: متأسفانه آنها با استفاده از امکانات فراوان و وسایل ارتباط جمعی سعی دارند تا در افکار عمومی، اسلام را منشا تمام حرکت های خشن و تروریستی معرفی کنند. رئیس جمهور تاکید کرد: باید تلاش کنیم تا این سوء تفاهات از بین برود، زیرا حرکت های افراطی، تند و متعصبانه به هیچ وجه مورد قبول اسلام نیست. خاتمی ادامه داد: خشونت از نظر ما به هر نوع و شکلی محکوم است، اما باید بدانیم که ریشه ترورها و افراط گریها در خشونت های بزرگی قرار دارد که قدرتهای دنیا اعمال می کنند. خاتمی بایان اینکه مردم سالاری اصول و عناصر خود را دارد و باید بر پایه ارزش های فرهنگی و ملی هر کشوری پایه ریزی شود، گفت: قدرت متکی به رای مردم قدرت مشروع است و باید تحت نظارت و پاسخگویی مردم باشد و اگر روزی مردم حکومت رانخواستند بتوانند بدون توسل به زور آن را تغییر دهند.

رئیس جمهور بر ضرورت وجود آزادی در عرصه تفکر و اندیشه و لزوم نقد قدرت تاکید کرد و گفت: لازم است ارزشهای دینی دائماً نوسازی شود، نباید محتوای دین را با ظواهر اشتباه گرفت. خاتمی افزود: باید با دخالت دادن عنصر زمان و مکان به اجتهادی پویا دست یافت تا اسلام توان رفع مشکلات و اداره امروز و فردا را داشته باشد.

رئیس جمهور گفت: انقلاب اسلامی ما خواستار قبول حاکمیت، آزادی، مشارکت، حق انتخاب و بازرسی مردم و لزوم پاسخگویی حاکمیت به ملت بود و باید امروز با توجه به امکانات و واقعیت ها در همین مسیر پیش رفت.

نمی‌آورند. پس از ازدواج، در آغاز اعتدال بهاری، زفاف را انجام می‌دهند. داماد آنگاه وارد حجله عروس می‌شود که در تمام روز نخست تنها یک دانه سیب درختی بخورد و بعد به خوردن اندکی مغزاستخوان شتر کفایت کرده باشد.

18- از سن پنج سالگی تا بیست و چهار سالگی باید تیراندازی و انداختن زوبین و اسب‌سواری و راست‌گویی را بیاموزند. داناترین آنها استادان دانش‌اند. تعلیمات خود را با افسانه‌ها در هم می‌آمیزند و از افسانه‌ها استفاده آموزشی می‌کنند و رفتار و کردار ایزدان و نجیب‌ترین افراد را با سرود و بی‌سرود تمرین می‌کنند. این استادان، دانش‌آموزان خود را، با کوفتن بر ظروف برنجین از خواب بیدار می‌کنند. در یک مکان جمع می‌آورند تا آنکه مسلح شوند و به شکار روند. جوانان را به دسته‌های پنجاه نفری تقسیم می‌نمایند و پسران شاه و یاساتراپ‌ها را به عنوان رهبر هر گروه معین کرده و فرمان می‌دهند تا همه به دنبال رهبر خود در مسابقه دوئی که سی یا چهل استاد یا طول دارد شرکت کنند. در ضمن لازم است یک یک درس‌های خود را پس دهند. همان وقت به آنان می‌آموزند که با صدای بلند حرف بزنند و درست تنفس کنند و چگونه ریه‌های خود را بکار گیرند. هم چنین بدانان می‌آموزند تا گرما و سرما و باران را تحمل نمایند و از نهرهای سیل آسا چنان بگذرند که اسلحه‌ها و لباس آنان تر نشود. گله‌داری را یاد می‌گیرند و اینکه شب را در هوای آزاد به سر برند و با میوه‌های وحشی مانند پسته و بلوط وحشی و گلابی وحشی خود را سیر نمایند. خوراک روزانه آنان پس از تمرینات ورزشی عبارتست از نان و کلوچه جو و هل و اندکی نمک و گوشت آب بز یا کباب شده. اما جز آب چیزی نمی‌آشامند. شکار را با انداختن نیزه از روی اسب، تیر و کمان و یا فلاخن از پای درمی‌آورند. در آخر روز درخت کاری و ریشه‌کشی و ریشه جمع‌کشی (برای مقاصد دارویی) و ساختن اسلحه و هنر بافتن پارچه‌کتابی و بافتن تور برای شکار را فرا می‌گیرند. جوانان به گوشت حیوانات وحشی که شکار کرده‌اند دست نمی‌زنند. رسم است آن را به خانه بیاورند تا شاه به کسانی که در مسابقه دو و دیگر رقابت‌های پنج‌گانه^(۱) پیروز شوند جوایزی می‌دهد جوانان را با طلا مزین می‌سازند زیرا مردم ایران برای رنگ آتشین فلز طلا احترام قائلند و علت این احترام آتشین بودن رنگ طلا است. بر جسد مرده نه طلا آویزان می‌کنند و نه آن را در آتش می‌اندازند.

19- از بیست سالگی تا سی و پنج سالگی در سپاه خدمت کرده و در صنف پیاده نظام یا سوار نظام فرماندهی می‌کنند. هیچ‌گاه از بازار گذر نمی‌نمایند. زیرا اهل داد و ستد نیستند. به سپرهای سبکی لوزی شکل و تیر و ترکش مسلح‌اند و شمشیر و خنجر دارند. کلاهی برج‌مانند بر سر می‌گذارند و سینه‌بندهای آنان با فلس‌های آهنین پوشیده است. لباس فرماندهان آنان شلواری سه‌لا و نیمه‌ته‌ای دو رویه است که آستین‌های بلند آن تا زانو می‌رسد. لباس زیرین آنها سفید رنگ و لباس رویی با رنگ‌های گوناگون است. در تابستان شنلی ارغوانی رنگ یا رنگین‌می‌پوشند. اما در زمستان تنها شل رنگین به دوش می‌اندازند. عمامه‌های آنان همانند مغ‌هاست و پاپوش‌های ضخیم دو تخته دارند. بیشتر مردم قبای دولایی می‌پوشند که تا نیمه ساق‌پای آنان می‌رسد و پارچه‌کتاب سفید بدور سر می‌پیچند. همه تیر و کمان و فلاخن دارند. ضیافت‌های مفصل برپا می‌کنند. انواع حیوانات را درسته کباب کرده و سر سفره می‌نهند. نیمکت آنان همانند جام‌های آنان و دیگر اشیاء چنان با درخشندگی زینت شده‌اند که چون طلا و نقره برق می‌زنند.

۱. این کتاب را بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار زیر چاپ دارد
۲. رقابت‌های پنج‌گانه عبارت بودند از: پرش، پرتاب دیسک، دو، کشتی و پرتاب زوبین (گاه‌می‌مشیت‌زنی).

استرابو هنوز در گوشه و کنار سرزمین‌های مذکور، از شهر فیلیه واقع در سرحد مصر و حبشه آن روز گرفته تا شهرهای آسیای صغیر و نقاط دوردست آسیای مرکزی و سواحل دریای عمان و خلیج فارس، بقایا و بازمانده‌های بناها و آثار تمدن هخامنشی را می‌توان یافت.

این بخش از جغرافیای استرابو که اکنون به زبان فارسی ترجمه شده منبع عظیم و تقریباً بی‌انتهایی از مطالب و موضوع‌های مهم و جالب راجع به تاریخ و جغرافیای ایران آن زمان است. مطالبی فراموش شده و یا نادیده گرفته شده که هر یک از آنها می‌تواند موضوع تحقیقی مقاله‌ای یا رساله‌ای درباره گوشه‌های تاریک ایران باشد.

به عنوان مثال موضوع شهر یونانی‌نشین که توسط خشایارشا در مشرق ایران پی‌افکنده شد تا آن دسته از مردم ایونیه که از پرستش‌آریاب انواع دست برداشته بودند در آنجا با امنیت اقامت کنند. شهری که قتل عام مردم آن و با خاک یکسان کردن آن ظاهراً یکی از اهداف لشکرکشی اسکندر به شرق ایران بوده است و اسکندر با آنکه یونانیان همراه نسبت به اینان احساس دشمنی نمی‌کرده‌اند و قصد آزار آنان را نداشته‌اند، دستور قتل عام آن را می‌دهد و شخصاً در این کشتار دسته جمعی شرکت می‌کند. این رویداد تا آنجایی که گزارشگر اطلاع‌دار از سوی پژوهشگران غربی امروزی نادیده گرفته شده است. حال آنکه علاوه بر مورخینی از قبیل آریان و دیودور سیسیلی استرابو در بند ۴ از فصل ۱۱ کتاب یازدهم و بند چهار از فصل اول کتاب چهاردهم و بند ۴۳ از فصل اول کتاب هفدهم در این باره توضیح می‌دهد. مطلبی که تحقیق و تفحص درباره‌ی آن می‌تواند افق‌های تازه در زمینه رویداد هولناک حمله اسکندر مقدونی به ایران باز کند. دست کم این حدس را مطرح سازد که هر چند غرض و نیت اصلی اسکندر از حمله به ایران غارت گنجینه‌های سرشار از ثروت هخامنشیان بوده‌اما احتمالاً بهانه ظاهری اختلافات مذهبی و نزاع میان پرستش‌خدای واحد (اهورمزدا) از یک سو و اعتقاد به وجود آریاب انواع از سوی دیگر بوده است. حدسی که اگر تقویت شود می‌تواند باعث رفع ابهامات کتبی «دیوهای» خشایارشا شود. سرتاسر کتاب سرشار از این‌گونه مطالب جالب و اخبار دست اول است.

نکته عبرت‌انگیز این است که دست کم پنجاه درصد از منابع موجود تاریخی و جغرافیایی ایران باستان به زبان‌های یونانی و لاتینی و مجری است. در میان انبوه انواع و اقسام موسسات آموزش عالی در ایران امروز حتی محض نمونه یک کرسی زبان یونانی یا لاتینی و یا عبری دیده نمی‌شود تا چند نفر ایرانی مسلط بر زبان‌های یونانی و لاتین و عبری پیدا شوند بلکه خواننده‌فارسی زبان امروزی امکان دسترسی به اصل دست‌کاری نشده این منابع را پیدا نماید.

امید است ترجمه بخش مربوط به سرزمین‌های زیر تسلط هخامنشیان جغرافیای استرابو مورد استفاده دانشمندان و پژوهشگران ایرانی قرار گیرد.

چند قطعه از کتاب استرابو

16- ایرانیان نه در آب ادرار می‌کنند و نه خودشان را در رودی می‌شویند. از استحمام در رودخانه و یا انداختن حیوانی مرده و یا آنچه ناپاک بدانند در آب پرهیز می‌کنند. برای هر ایزدی هم که نذر قربانی کنند نخست آتش را ستایش می‌کنند.

17- شاهان موروثی بر آنان حکومت می‌کنند. هر کس که اطاعت نکند سر و دست‌هایش را قطع کرده و بدنش را به دور می‌اندازند. مردهان زن بسیار می‌گیرند. در ضمن صیغه‌های متعدد نیز دارند تا آنکه فرزندان فراوان داشته باشند. شاه هر سال، به هر کس فرزند بیشتر داشته باشد، جوایزی را مقرر می‌دارد. کودکان را تا چهار ساله نشوند به حضور پدر و مادر خود